

Kommentarer till BNP-beräkningarna

Fjärde kvartalet 2020

Kommentarer till BNP-beräkningarna

Producent SCB, Statistiska centralbyrån
Nationalräkenskaperna
115 26 Stockholm

Förfrågningar nrinfo@scb.se

Det är tillåtet att kopiera och på annat sätt mångfaldiga innehållet.
Om du citerar, var god uppge källan på följande sätt:
Källa: SCB

Comments to quarterly GDP

Producer Statistics Sweden,
National accounts
SE-115 26 Stockholm, Sweden

Enquiries nrinfo@scb.se

It is permitted to copy and reproduce the contents in this publication.
When quoting, please state the source as follows:
Source: Statistics Sweden, Comments to quarterly GDP .

URN:NBN:SE:SCB-2019 NR01TI1901_pdf

Denna publikation finns enbart i elektronisk form på www.scb.se
This publication is only available in electronic form on www.scb.se

Innehåll

Sammanfattning	4
Svag nedgång i BNP	4
Kraftig ökning av exporten	4
Nedgång i produktionen inom näringslivet	5
BNP per capita minskade med 2,7 procent	6
Hushållens konsumtion	7
Hushållens kostnader för boende minskade	7
Offentlig konsumtion	9
Oförändrad konsumtion i offentliga myndigheter	9
Ökad konsumtion inom regionerna	9
Kommunernas konsumtion minskade	10
De statliga konsumtionsutgifterna ökade	10
Justeringar till följd av coronapandemin	11
Investeringar	13
Investeringarna ökade svagt	13
Större poster av engångskaraktär tidigare kvartal	13
Tjänstebranscherna drar ned näringslivet	14
Offentliga investeringar ökade	15
Lagerinvesteringar	16
Negativt lagerbidrag	16
Utrikeshandel	18
Starkare tjänstehandel	18
Engångsposter påverkar tidigare kvartal	18

Tjänsteexporten bidrar mest.....	19
Beskedliga ökningar på varuimporten	19
Näringslivets produktion.....	20
Produktionen i näringslivet minskade	20
Svagare uppgång för tjänsteproduktionen.....	20
Arbetsmarknad och produktivitet	22
Fortsatt återhämtning på arbetsmarknaden.....	22
Viss återhämtning i antalet sysselsatta	22
Antalet arbetade timmar ökade	24
Produktiviteten föll fjärde kvartalet	25
Ökad lönesumma fjärde kvartalet	25
Inkomster och sparande	26
Hushållens sparkvot ökade	26
Hushållens skuldkvot ökade	27
Väntat underskott i de offentliga finanserna.....	28
Coronapandemins påverkan på offentliga finanser	30
Avstämning.....	33
Avstämningar av fjärde kvartalet 2020	33
Extremvärden i säsongrensningen.....	35
Revideringar	36
Revideringar av produkträkskaperna (BNP).....	36
Revideringar av sektorräkenskaperna	42
Revidering av de offentliga finanserna	42
Tidsserie BNP-revideringar.....	44

Sammanfattning

Svag nedgång i BNP

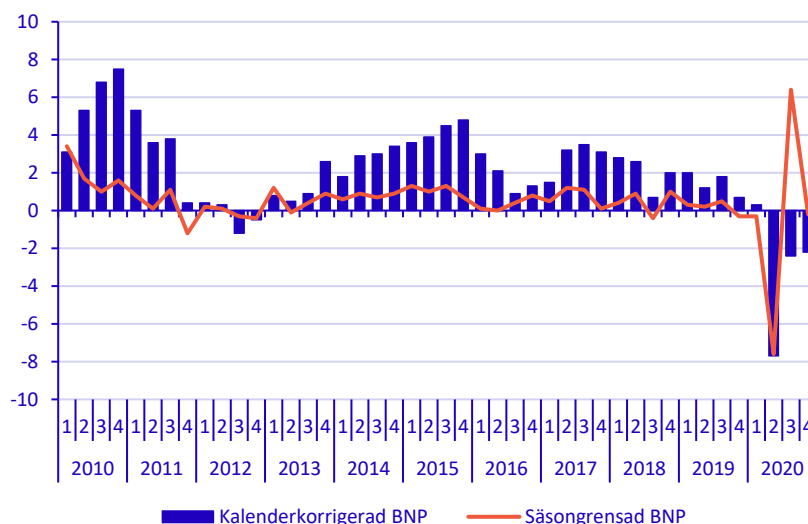
BNP minskade något fjärde kvartalet. Det var främst hushållens konsumtion och lagerinvesteringar som höll tillbaka utvecklingen. Det följde en rekyl tredje kvartalet då ekonomin vände tillbaka och återhämtade en stor del av nedgången från det andra kvartalet.

Sveriges BNP minskade med 0,2 procent fjärde kvartalet, säsongrensat och jämfört med kvartalet innan. Mätt i kalenderkorrigerade tal och jämförd med fjärde kvartalet i fjol var det en nedgång på 2,2 procent.

BNP-indikatorn som publicerades den 1 februari visade en BNP-utveckling för fjärde kvartalet på 0,5 procent i säsongrensad kvartalstakt och -2,6 procent i kalenderkorrigerad årstakt.

I beräkningarna för det fjärde kvartalet har det inte gjorts några särskilda justeringar relaterade till coronapandemin förutom för beräkning av delar av den offentliga förvaltningen. Dessa beskrivs i avsnitten för offentlig konsumtion och offentliga finanser.

BNP, procentuell förändring, säsongrensat och jämförd med kvartalet innan respektive kalenderkorrigerad och jämförd med motsvarande kvartal året innan

Kraftig ökning av exporten

Exporten fortsatte upp och ökade med hela 4,5 procent fjärde kvartalet som följde på ett rekordstarkt tredje kvartal 2020. Nivån var dock fortsatt lägre än vid slutet av 2019. Varuexporten ökade med 2,2 procent och tjänsteexporten med hela 10,6 procent. Tjänsteexportens starka utveckling förklaras främst av utländsk konsumtion i Sverige. Den

starka utvecklingen följer på tre tidigare svaga kvartal. Uppgången i varuexporten förklaras främst av en uppgång i exporten av investeringsvaror och insatsvaror. Även importen fortsatte upp och ökade med 3,0 procent där både varuimporten och tjänsteimporten ökade. Tjänsteimporten ökade med hela 7,7 procent och det är framförallt svenska köp utomlands som bidrar till den uppgången. Sammantaget bidrog exportnettot med 0,8 procentenheter till BNP-utvecklingen.

Hushållskonsumtionen minskade med 0,8 procent¹. Det är framförallt utländsk konsumtion i Sverige och boendekonsumtionen som bidrog negativt. Utländsk konsumtion i Sverige ökade med 60 procent och bidrog med -1,4 procent till den minskade konsumtionen. Konsumtionsändamålet hotell och restauranger minskade med 11 procent. Fritid och underhållning ökade med 7 procent men även kläder och skor gick starkt och ökade med 4 procent.

Den offentliga konsumtionen var oförändrad det fjärde kvartalet. De kommunala myndigheternas konsumtion minskade med 0,2 procent medan statens konsumtion ökade med 0,6 procent.

Fasta bruttoinvesteringar ökade marginellt med 0,1 procent. Investeringar i transportmedel minskade med 16 procent och drog ned de fasta bruttoinvesteringarna med en procentenhet medan övriga maskininvesteringar bidrog positivt. På branschnivå ökade varuindustrin sina investeringar med 4,3 procent medan tjänstebranscherna minskade sina investeringar med 3 procent. Bland tjänstebranscherna var det främst transportbranschernas investeringar som utvecklade sig svagt.

Lagerinvesteringarna drog ned BNP-tillväxten med 0,7 procentenheter.

Nedgång i produktionen inom näringslivet

Produktionen inom näringslivet minskade med 0,4 procent säsongrensat. Varuproduktionen minskade med 1,7 procent. Tillverkningsindustrin minskade med 1,2 procent medan byggbranschen vände ned och minskade med 2,1 procent. Tjänsteproduktionen ökade med 0,3 procent där juridiska och ekonomiska konsulter bidrog mest till uppgången. Antalet arbetade timmar i näringslivet ökade med 1,6 procent vilket innebär att arbetsproduktiviteten i näringslivet minskade med 1,9 procent.

¹ Avser hushållens konsumtion exklusive konsumtionen inom hushållens ideella organisationer.

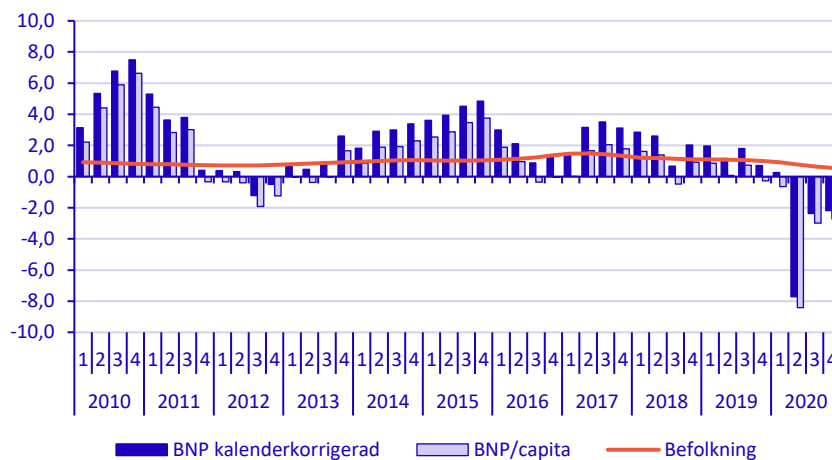
Bidrag till säsongrensad BNP-utveckling, procentenheter

	2019 Kv3	2019 Kv4	2020 Kv1	2020 Kv2	2020 Kv3	2020 Kv4
Hushållens konsumtion	0,3	0,0	-0,9	-3,5	2,8	-0,3
Offentlig konsumtion	0,1	0,0	-0,1	-0,5	0,5	0,0
Fasta bruttoinvesteringar	0,2	0,3	0,0	-0,6	0,7	0,0
Lagerinvesteringar	-0,6	0,1	-0,7	0,4	0,3	-0,7
Export	0,7	-2,1	1,6	-8,9	6,4	2,1
Import	-0,3	1,4	-0,1	5,6	-4,2	-1,3
Exportnetto	0,4	-0,7	1,5	-3,3	2,2	0,8
BNP	0,5	-0,3	-0,3	-7,6	6,4	-0,2

BNP per capita minskade med 2,7 procent

BNP per capita minskade med 2,7 procent fjärde kvartalet jämfört med motsvarande kvartal i fjol. Genomsnittet sedan 2010 uppgår till 1,0 procent. Fjärde kvartalet ökade befolkningen med 0,6 procent samtidigt som kalenderkorrigerad BNP minskade med 2,2 procent i årstakt.

Procentuell ökning i volym för kalenderkorrigerad BNP och BNP per capita

Hushållens konsumtion

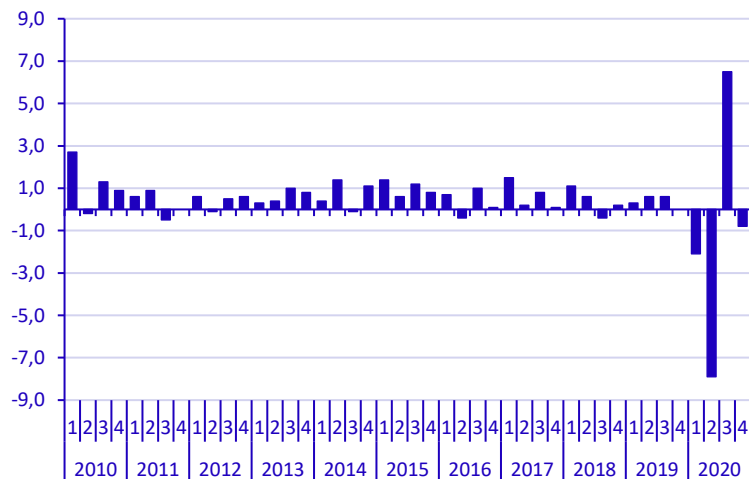
Hushållens² kostnader för boende minskade

Hushållens konsumtion minskade fjärde kvartalet. Det är främst utgifterna för bostäder samt utländsk konsumtion i Sverige som låg bakom nedgången.

Hushållens konsumtion minskade med 0,8 procent fjärde kvartalet, säsongrensats och jämfört med tredje kvartalet då hushållskonsumtionen ökade med 6,5 procent. Hushållskonsumtionen drog ner BNP-utvecklingen med 0,3 procentenheter.

Boendekostnaderna minskade med 2,7 procent fjärde kvartalet. Det förklaras främst av minskade utgifter för energi såsom el och fjärrvärme. Dessutom tyngdes ändamålet av en nedgång för antalet nybyggda färdigställda bostäder. Bostäder är det största ändamålet och denna nedgång drog ner hushållskonsumtionsutvecklingen med 0,7 procentenheter. Hotell och restaurang minskade med 10,5 procent och drog ner hushållskonsumtionen med 0,6 procentenheter.

De egentliga hushållens konsumtionsutgifter totalt, volymförändring i procent, säsongrensats och jämfört med föregående kvartal

Konsumtionen av livsmedel och transporter ökade med 0,3 respektive 0,4 procent men hade endast marginell påverkan på den totala utvecklingen av hushållskonsumtionen. Konsumtionen av alkohol minskade med 0,5 procent och påverkade inte heller utvecklingen av den totala hushållskonsumtionen nämnvärt.

² Avser hushållens konsumtion exklusive konsumtionen inom hushållens ideella organisationer.

Utgifterna för hälso- och sjukvård samt övriga varor och tjänster minskade fjärde kvartalet och drog ned utvecklingen av hushållskonsumtionen med 0,1 procentenheter vardera.

Utgifterna för fritid och underhåll fortsatte öka fjärde kvartalet och dämpade minskningen på hushållskonsumtionen med 0,7 procentenheter. Ökade gjorde även hushållskonsumtionen av kläder och skor och drog upp hushållskonsumtionen med 0,1 procentenhet.

Svenska hushålls inköp utomlands ökade med 49 procent jämfört med tredje kvartalet och drog upp den totala konsumtionsutvecklingen med 1,3 procentenheter. Samtidigt ökade utländsk konsumtion i Sverige med 60 procent. Båda posterna är dock långt ifrån den nivå som de låg på innan pandemin. Eftersom hushållskonsumtionen endast ska återspegla svenska hushålls konsumtion dras utländska inköp i Sverige bort från den totala ändamålsfördelade konsumtionen. Den ändamålsfördelade konsumtionen minskade med 0,7 procent.

Bidrag till den egentliga hushållskonsumtionen och volymutveckling per COICOP³, bidrag i procentenheter och volymförändring i procent, säsongrensat och jämfört med föregående kvartal

COICOP	Volym utveckling	Bidrag
01 Livsmedel	0,3	0,0
02 Alkohol och tobak	-0,5	0,0
03 Kläder och skor	3,8	0,1
04 Boende	-2,7	-0,7
05 Möbler	-0,4	0,0
06 Hälso- och sjukvård	-1,6	-0,1
07 Transporter	0,4	0,0
08 Kommunikation	-3,4	-0,1
09 Fritid och Underhållning	6,9	0,7
10 Utbildning	0,2	0,0
11 Hotell och restaurang	-10,5	-0,6
12 Övriga varor och tjänster	-1,1	-0,1
Total konsumtion exkl. ofördelad konsumtion	-0,7	-0,7
15 Svensk konsumtion utomlands	49,1	1,3
16 Utländsk konsumtion i Sverige	59,6	-1,4
TOTALT	-0,8	-0,8

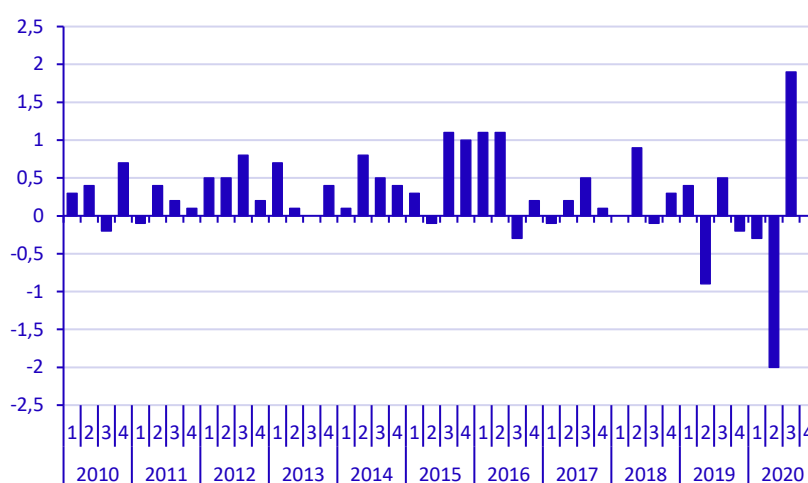
³ Classification of Individual Consumption by Purpose

Offentlig konsumtion

Oförändrad konsumtion i offentliga myndigheter

Den offentliga konsumtionen var oförändrad under det fjärde kvartalet. Regionernas och statens konsumtion ökade medan kommunernas konsumtion minskade.

Offentliga myndigheters konsumtionsutgifter, volymförändring procent, säsongsrensats och jämfört med föregående kvartal

Den offentliga konsumtionen var oförändrad det fjärde kvartalet säsongsrensats och jämfört med föregående kvartal. Det följde ett starkt tredje kvartal som hade den högsta volymutvecklingen sedan 2009. Likt föregående kvartal var det regionernas ökade konsumtionsutgifter som var den största bidragande orsaken till uppgången fjärde kvartalet men även statens konsumtionsutgifter ökade något. Det var kommunernas minskade konsumtionsutgifter som höll ned utvecklingen något. Påverkan av coronapandemin kvarstod även under fjärde kvartalet.

Bidrag till den offentliga konsumtionen och volymutveckling per myndighet fjärde kvartalet 2020, bidrag i procentenheter och volymförändring i procent, säsongsrensats och jämfört med föregående kvartal

Myndighet	Volymutveckling	Bidrag	Genomsnittlig Volymutveckling
Staten	0,6	0,1	0,3
Regioner	1,8	0,4	0,2
Primärkommuner	-1,2	-0,6	0,3
Totalt offentliga myndigheter	0,0	0,0	0,3

Avser åren 2010-2020

Ökad konsumtion inom regionerna

Regionernas konsumtion ökade med 1,8 procent under fjärde kvartalet. Förbrukningen och sociala naturaförmåner var de delar som främst

bidrog till den ökade konsumtionen. Produktionen ökade med 1,4 procent medan sociala naturaförmåner, där inköp av vårdtjänster från privata vårdgivare och läkemedelsförmånen ingår, ökade med 3 procent. Arbetade timmar minskade med 0,2 procent jämfört med föregående kvartal medan antalet sysselsatta ökade med 0,3 procent.

Regionernas individuella produktion beräknas med volyminde utifrån antal vårdtillfällen. Antal Coronapatienter ökade kraftigt jämfört med det tredje kvartalet, främst under november och december. Övriga vårdkontakter var färre än samma kvartal 2019 men minskningen var inte alls lika stor som under början av pandemin.

Kommunernas konsumtion minskade

Kommunerna står för ungefär hälften av de totala offentliga konsumtionsutgifterna där utbildning och socialt skydd är de stora utgiftsposterna. Konsumtionen minskade fjärde kvartalet med 1,2 procent jämfört med föregående kvartal. Det var främst en svagare produktion, färre arbetade timmar samt något minskade sociala naturaförmåner som bidrog till nedgången. Arbetade timmar minskade med 1,2 procent medan antalet sysselsatta minskade med 0,2 procent.

Kommunernas individuella produktion beräknas med volyminde utifrån antal barn och elever i förskola och skola samt antal vårdtagare inom socialt skydd.

Under fjärde kvartalet när pandemin fick större påverkan än under tredje kvartalet påverkades även volymmått negativt. Det är främst högre frånvaro i förskolan samt färre brukare av olika former av äldreomsorg som bidrar till sjunkande volyminde.

De statliga konsumtionsutgifterna ökade

Statens konsumtionsutgifter ökade med 0,6 procent under det fjärde kvartalet. Produktionen ökade med 0,7 procent jämfört med föregående kvartal. Förbrukningskostnader ökade med 0,6 procent medan arbetskostnaderna ökade med 0,8 procent jämfört med föregående kvartal. Utgifter för sociala naturaförmåner ökade med 3,6 procent. Antal arbetade timmar ökade med 1,2 procent medan antal sysselsatta ökade med 0,5 procent.

Förbrukningskostnaderna ökade främst på grund av att inköp av varor och tjänster ökade hos några myndigheter. Bland annat folkhälsomyndigheten gjorde stora inköp under det fjärde kvartalet med anledning av utökad provtagning och testning till följd av coronapandemin. Sociala naturaförmåner ökade till stor del på grund av ökade kostnader hos Arbetsförmedlingen.

Justeringar till följd av coronapandemin

Coronapandemin bedöms ha påverkat en stor del av de offentliga individuella tjänsterna. Metoderna för att beräkna de volymindex som används för att fastprisberäkna dessa tjänster fångar inte upp de stora svängningarna eftersom många av dem bygger på prognoser eller mätningar gjorda vid ett fast datum. Volymindex för några av de största verksamheterna har därför justerats med hjälp av andra datakällor. Den europeiska statistikbyrån Eurostat har publicerat riktlinjer som har varit utgångspunkt för beräkning av volymindikatorerna.

Hälso- och sjukvård

Covid19-patienter är mycket resurskrävande och antal patienter ökade från mitten av mars. Antal patienter var som högst under april och maj, för att sedan minska under juni till och med september. Under fjärde kvartalet var antalet Covid-19-patienter betydligt högre jämfört med tredje kvartalet, nästan lika många som under andra kvartalet. Ett stort antal övriga vårdtillfällen ställts in men inte i lika stor utsträckning som i början av pandemin. Till detta beräkningstillfälle har uppgifter från Region Stockholm och Västra Götalandsregionen samlats in. Uppgifterna avser antalet vårdkontakter uppdelat på slutenvård, öppen specialiserad vård och primärvård för perioderna januari till december 2019 respektive 2020. Dessa uppgifter har jämförts med antal genomförda planerade operationer samt antal vårdkontakter i specialiserad vård för riket.

Antal vårdkontakter är viktade med sin enhetskostnad. Enhetskostnaderna för covid19-patienter är en uppskattning som bygger på rapporter från SKR och Socialstyrelsen. Enhetskostnader för övriga vårdkontakter är hämtade från beräkningen av år 2018. För hela fjärde kvartalet beräknades volymindex till 96,2.

Förskola och grundskola

Institutet för arbetsmarknads- och utbildningspolitisk utvärdering (IFAU) har tagit fram en rapport om hur barn och unga påverkas av pandemin där man bland annat tar upp frånvaron i skolan. I rapporten har frånvaron uppskattats med hjälp av tillgänglig statistik och tidigare studier. Dessa uppskattningar har varit underlag för de justeringar som gjorts för förskola och grundskola.

Frånvaron i slutet av mars uppskattades till ca 20 procent högre än normalt i både förskola och grundskola under andra halvan av mars. Efter påskhelgen minskade frånvaron kraftigt och närmade sig normala nivåer under maj och juni. I samband med skolstart ökade frånvaron igen under några veckor, men minskade till att ligga på några procentenheter över normala nivåer under hösten. Något högre för förskolan än grundskolan.

Eurostats riktlinjer om undervisning är att all undervisning ska räknas som ordinarie undervisning oavsett hur den bedrivits. Elever i grundskolan ska få hjälp av lärare att ta igen missad undervisning vid sjukdom medan barn i förskola inte tar igen frånvaro då de inte har samma typ av undervisning.

En justering av volymindex har därför gjorts för både förskola och grundskola i mars då frånvaron var mycket hög. Efter det har inga justeringar gjorts för grundskolan. Volymindex för förskolan har dock justerats utifrån den uppskattade frånvaron under hela året.

Gymnasieskola och högskola

Från och med utbrottet av Coronapandemin och resten av året bedrevs undervisningen i gymnasieskolan och högskolan helt eller delvis på distans. Enligt Eurostat ska distansundervisning betraktas som fysisk undervisning, och volymindex har därför inte justerats. Denna bedömning har styrkts av Skolverket, SKR och Universitetskanslersämbetet.

Äldrevård

En stor del av de svårt sjuka och avlidna i covid-19 är äldre och har någon form av äldrevård. Fler brukare än normalt av dessa tjänster har därför avlidit under 2020. Förutom det har färre nya brukare tillkommit under året på grund av rädsla för att smittas.

Statistik från Socialstyrelsen över antal brukare av hemtjänst, särskilt boende och korttidsboende under oktober 2020 och 2019 har använts som underlag för att beräkna detta volymindex som för helåret beräknats till 97,1. Årsprognosen har fördelats över kvartalen med utvecklingen av arbetade timmar. Då dessa uppgifter inte fanns tillgängliga tidigare under året har tidigare kvartal reviderats.

Investeringar

Investeringarna ökade svagt

De fasta bruttoinvesteringarna fortsatte svagt uppåt fjärde kvartalet. Investeringar i övriga maskiner samt vapensystem bidrog mest till uppgången.

De fasta bruttoinvesteringarna ökade med 0,1 procent fjärde kvartalet, säsongrensat och jämfört med föregående kvartal. Den genomsnittliga utvecklingen de senaste tio åren är 0,8 procent.

Maskiner och inventarier samt vapensystem ökade med 1,0 procent och bidrog totalt med 0,3 procentenheter till den totala uppgången inom fasta bruttoinvesteringar. Inom maskiner bidrog övriga maskiner och inventarier samt vapensystem mest och ökade med 5,2 procent. IKT-investeringar ökade också medan transportmedelsinvesteringar sjönk med 16,1 procent. Maskininvesteringarna ligger fortfarande lite under nivån under första kvartalet, innan Covid-19-pandemin hade gett stor effekt på ekonomin.

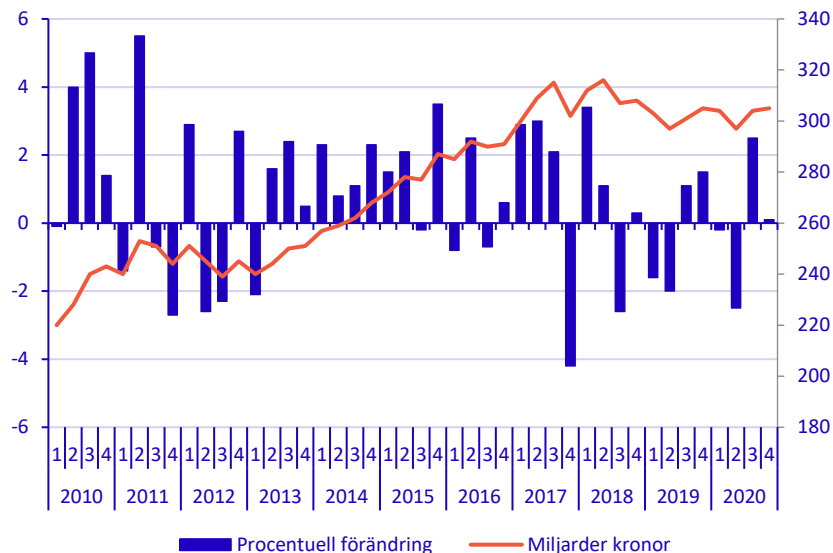
Investeringar i byggnader och anläggningar fortsatte minska fjärde kvartalet och sjönk med 0,5 procent. Övriga byggnader sjönk med 1,3 procent medan bostäder höll tillbaka nedgången och ökade med 0,6 procent. Totalt höll byggnader och anläggningar tillbaka uppgången i investeringar med 0,2 procentenheter.

Större poster av engångskaraktär tidigare kvartal

Två större poster av engångskaraktär som avser avyttring av immateriella rättigheter har tillkommit andra och tredje kvartalet 2019. Det medför att volymutvecklingen i årstakt för motsvarande kvartal 2020 har reviderats upp kraftigt. Posterna förs även som export av immateriella rättigheter och har därför ingen nettopåverkan på BNP. Fjärde kvartalet var investeringar i immateriella tillgångar oförändrade.

Fasta bruttoinvesteringar

Volymförändring i procent jämfört med föregående kvartal respektive kvartalsvärden i miljarder kronor. Säsongrensat och mätt i fasta priser år 2019

Tjänstebranscherna drar ned näringslivet

Näringslivets investeringar sjönk med 0,7 procent och höll tillbaka investeringsutvecklingen med 0,5 procentenheter. Varubranschernas investeringar ökade med 4,3 procent. Mest bidrog tillverkningsindustrin som ökade med 7,5 procent. Även gruvor och jordbruk, skog och fiske ökade kraftigt.

Tjänstebranschernas investeringar sjönk med 3,0 procent och höll tillbaka investeringsutvecklingen med 1,6 procentenheter. Största fallet hade transportbranschen vars investeringar minskade med 27 procent. Även fastighetsförvaltningsbranschen bidrog starkt till nedgången.

Fasta bruttoinvesteringar fördelade på sektor och bransch

Volymutveckling i procent jämfört med föregående kvartal, bidrag till totala fasta bruttoinvesteringar i procentenheter samt genomsnittlig utveckling de senaste tio åren. Säsongrensat och mätt i fasta priser

	10- årsnitt	2019 Kv4	2020 Kv1	2020 Kv2	2020 Kv3	2020 Kv4	Bidrag
Varubranscher	0,6	-2,3	-1,8	-2,0	5,2	4,3	1,1
därav: tillv. industrin	0,8	-	-1,0	-3,5	10,3	7,5	1,0
Tjänstebranscher	0,8	3,7	0,1	-3,8	1,9	-3,0	-1,6
därav: fastighetsförvaltning	0,7	-	1,4	-0,6	-2,1	-3,2	-0,8
Näringslivet	0,7	1,8	-0,5	-3,2	2,9	-0,7	-0,5
Offentliga myndigheter	1,0	0,0	1,3	0,6	1,0	3,3	0,6
Totalt	0,8	1,5	-0,2	-2,5	2,5	0,1	0,1

Offentliga investeringar ökade

De offentliga myndigheternas investeringar ökade med 3,3 procent fjärde kvartalet vilket är högre än genomsnittet de senaste tio åren på 1,0 procent. Både statliga myndigheter och primärkommunala myndigheter ökade med 3,9 procent medan regionala myndigheters investeringar sjönk med 0,1 procent. Totalt bidrog offentliga myndigheter till att höja investeringarna med 0,6 procentenheter.

Lagerinvesteringar

Negativt lagerbidrag

Lagerinvesteringarna minskade fjärde kvartalet. Lageromslaget⁴ i årstakt var -9,9 miljarder kronor i fasta priser vilket påverkade BNP-utvecklingen negativt. I säsongsrensade värden minskade lagerinvesteringarna BNP-utvecklingen med -0,7 procentenheter.

Lagerinvesteringarnas BNP-påverkan beräknas som lagerförändringen under kvartalet minus lagerförändringen under motsvarande kvartal föregående år, s. k. lageromslag, i procent av BNP. I säsongsrensade värden beräknas lagerinvesteringarnas BNP-påverkan som förändringen under kvartalet minus förändringen föregående kvartal i procent av BNP föregående kvartal. Lagerinvesteringarna säsongrensas endast på aggregerad nivå. Avsnittet nedan beskriver därför genomgående jämförelser mot motsvarande kvartal föregående år.

Totalt minskade företag och myndigheter sina lager med 24,6 mdkr i fasta priser, jämfört med en minskning på 14,7 mdkr fjärde kvartalet 2019. Industrin minskade sina lager jämfört med en lagerökning i motsvarande kvartal förra året.

Varuhandelns lager minskade i fjärde kvartalet i högre utsträckning än fjärde kvartalet 2019.

Tillverkningsindustrin minskade sina lager med 5,7 mdkr i fasta priser. Det kan jämföras med en lagerökning på 2 mdkr motsvarande kvartal 2019. Lagerminskningen var koncentrerad till lager av insatsvaror som minskade med 3,4 mdkr och produkter i arbete och färdigvaror som minskade med 2,3 mdkr i fasta priser.

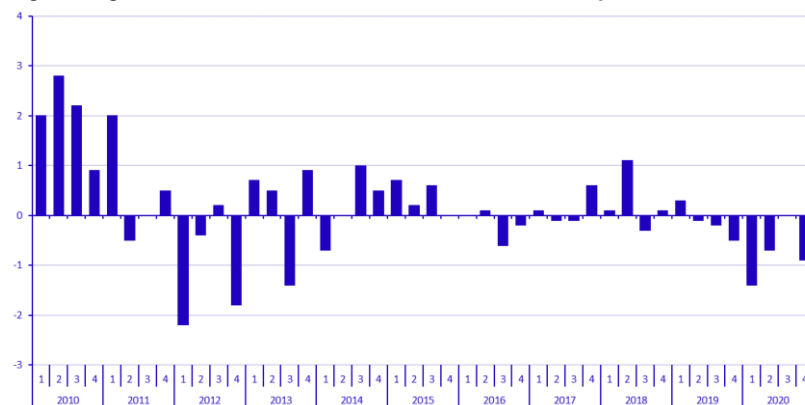
Varuhandeln minskade sina lager med 11,5 mdkr i fasta priser, jämfört med en lagerminskning på 7,6 mdkr motsvarande kvartal föregående år. Den komponent som minskade mest var partihandel där lagerminskningen var 8,4 mdkr jämfört med en lagerminskning på 6 mdkr motsvarande kvartal föregående år.

Detaljhandeln minskade sina lager med 2,3 mdkr jämfört med en lagerminskning på 0,4 mdkr motsvarande kvartal 2019.

Motorhandeln minskade sina lager med 0,8 mdkr jämfört med en lagerminskning på 1,2 mdkr motsvarande kvartal 2019.

⁴ Lageromslag kan anta ett positivt eller negativt värde och visar lagerförändringen jämfört med lagerförändringen motsvarande kvartal föregående år.

Lagerbidrag till BNP-tillväxten mätt i årstakt, faktiska värden, procentenheter

Utrikeshandel

Starkare tjänstehandel

Både exporten och importen fortsatte uppåt fjärde kvartalet. Det var framför allt tjänsterna som ökade men varuhandeln bidrog också till ökningen.

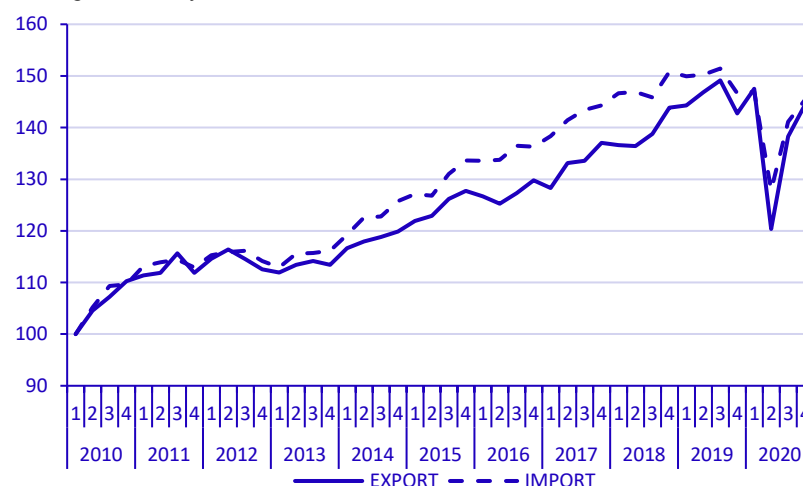
Exporten ökade med 4,5 procent fjärde kvartalet, säsongrensad och jämfört med föregående kvartal. Det var främst tjänsteexporten som bidrog till ökningen men varuexporten lämnade också ett positivt bidrag. Totalt drog exporten upp BNP-utvecklingen med drygt 2 procentenheter.

På importsidan stod tjänsterna också för största delen av importuppgången, som totalt ökade med 3 procent. Varuimporten bidrog till mindre del till ökningen. Importutvecklingen sänkte BNP-utvecklingen med 1,3 procentenheter.

Sammantaget höjde exportnettot BNP-utvecklingen med 0,8 procentenheter.

Utrikeshandel

Säsongrensad volymindex 2010=100

Engångsposter påverkar tidigare kvartal

Ny information om två större poster av engångskaraktär som avser export av immateriella rättigheter har tillkommit andra och tredje kvartalet 2019. Det medför att volymutvecklingen i årstakt för motsvarande kvartal 2020 har reviderats ner. Posterna förs även som investering i form av avyttring av immateriella tillgångar. Engångsposterna har därför ingen nettopåverkan på BNP men har en förhållandevis stor påverkan på tjänsteexporten och fasta bruttoinvesteringar.

Tjänsteexporten bidrar mest

Efter ett starkt tredje kvartal för varuexporten ökade varorna mer beskedligt fjärde kvartalet med 2,2 procent. Det var framför allt exporten av insatsvaror samt investeringsvaror, som steg med 3,1 respektive 2,4 procent, som bidrog positivt. Exporten av energi bidrog också till ökningen medan icke varaktiga konsumtionsvaror och övriga varor höll tillbaks ökningen.

Exporten av tjänster ökade med 10,6 procent fjärde kvartalet. Det var en bred uppgång bland de olika tjänsteslagen. Utländsk konsumtion i Sverige var särskilt stark och ökade med nästan 60 procent efter tidigare kvartals nedgångar. Övriga tjänster samt datatjänster ökade med 6,4 respektive 8,2 procent och bidrog därmed också positivt till tjänsteexporten.

Beskedliga ökningar på varuimporten

På importsidan ökade varuimporten med 1 procent fjärde kvartalet. Flertalet av varuslagen noterade en mer beskedlig ökning. Däribland var det framför allt importen av energi samt investeringsvaror, som ökade med 2,8 respektive 0,9 procent, som bidrog mest till ökningen.

Tjänsteimporten ökade med 7,7 procent. Det var främst svensk konsumtion i utlandet som ökade med 31 procent som bidrog till uppgången. Importen av övriga tjänster samt datatjänster bidrog också positivt samtidigt som importen av uthyrning och leasing minskade med 4,8 procent och bidrog negativt.

Export och import av varor och tjänster

Volymutveckling i procent jämfört med föregående kvartal, bidrag till totala exporten/importen i procentenheter samt genomsnittlig utveckling de senaste tio åren. Säsongsrensad och mätt i fasta priser

	10- årssnitt	2019 Kv4	2020 Kv1	2020 Kv1	2020 Kv3	2020 Kv4	Bidrag
Export	1,0	-4,3	3,3	-18,4	14,9	4,5	4,5
Export varor	1,0	-3,6	4,6	-18,3	18,4	2,2	1,6
Export tjänster	1,1	-5,8	0,4	-18,8	6,4	10,6	2,8
Import	0,9	-3,1	0,2	-13,0	10,3	3,0	3,0
Import varor	0,9	-3,0	-0,1	-11,6	13,1	1,0	0,7
Import tjänster	1,0	-3,5	0,9	-15,9	4,4	7,7	2,3

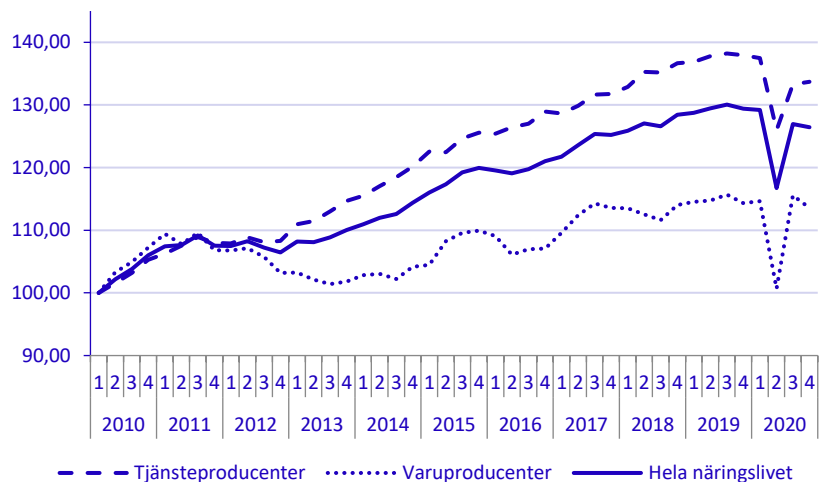
Näringslivets produktion

Produktionen i näringslivet minskade

Produktionen i näringslivet minskade fjärde kvartalet efter den kraftiga återhämtningen kvartalet innan. De varuproducerande branscherna stod för hela produktionsbortfallet medan en produktionsökning för tjänstebanschererna dämpade den negativa utvecklingen.

Produktionen inom näringslivet minskade med 0,4 procent, säsongrensat och jämfört med föregående kvartal. De varuproducerande branscherna minskade med 1,7 procent vilket gav ett BNP-bidrag på -0,4 procentenheter. Produktionen bland de tjänsteproducerande branscherna ökade med 0,3 procent och bidrog 0,1 procentenheter till BNP-utvecklingen.

Index för näringslivets förädlingsvärde i fasta priser, säsongrensade värden, första kvartalet 2010=100

Bred nedgång för varuproduktionen

Produktionsvärdet för de varuproducerande branscherna minskade fjärde kvartalet efter rekylen uppåt tredje kvartalet. Det var framförallt tillverkningsindustrin som minskade med 1,2 procent som drog ned den totala produktionen. Byggindustrin och energibranschen vände åter nedåt och minskade med 2,1 respektive 4,1 procent. De areella branscherna och utvinning av mineral minskade också i volym men bidrog endast marginellt till produktionsminskningen.

Svagare uppgång för tjänsteproduktionen

Det var framförallt transportbranscherna och företagstjänsterna som lämnade det största bidraget till ökningen av tjänsteproduktionen. De

ökade 5,6 respektive 2,6 procent. Samtidigt ökade informations- och kommunikationsbranschen med 1,1 procent i volym.

Den ökade smittspridningen slog hårt mot hotell och restaurangbranschen som åter vände nedåt och minskade med 11,3 procent vilket bromsade tjänsteproduktionen. Bland de branscher som minskade i volym fanns även handeln samt kultur och övrig service som backade med 1,5 respektive 0,8 procent.

Volymutvecklingstal (procent) näringslivets produktion, säsongrensat och jämfört med föregående kvartal samt genomsnitt de senaste tio åren

	2019 Kv4	2020 Kv1	2020 Kv2	2020 Kv3	2020 Kv4	10- årsnitt
Varuproducenter	-1,2	0,3	-12,2	14,8	-1,7	0,6
Jordbruk, skogsbruk och fiske	-2,8	-3,2	0,0	-0,2	-0,9	0,2
Utvinning av mineral	1,1	1,2	-2,6	0,2	-1,4	-0,1
Tillverkningsindustri	-2,8	0,6	-21,7	29,4	-1,2	0,8
El, gas, värme, vatten inkl reningsverk	-0,4	1,5	-1,7	0,9	-4,1	0,0
Byggindustri	2,3	-0,3	-0,1	0,9	-2,1	0,5
Tjänsteproducenter	-0,2	-0,3	-8,4	5,8	0,3	0,7
Parti- och detaljhandel	-0,1	0,1	-10,1	11,8	-1,5	0,7
Transport o kommunikation	-1,3	-2,0	-24,9	8,6	5,6	0,2
Hotell och restaurang	-0,3	-8,6	-49,4	54,4	-11,3	0,3
Informations- och kommunikationstjänster	0,0	0,0	0,1	2,4	1,1	1,4
Banker och försäkringsbolag	1,5	0,3	0,6	1,0	0,0	1,0
Fastighetsverksamhet	-0,8	0,0	0,1	0,3	-0,3	0,5
Företagstjänster	-0,5	0,0	-11,7	5,6	2,6	0,8
Utbildning och sjukvård	0,4	0,3	-4,3	4,6	-0,2	0,6
Kultur och övrig service	0,8	1,1	-11,3	0,9	-0,8	0,2
Totalt	-0,5	-0,1	-9,6	8,7	-0,4	0,7

Arbetsmarknad och produktivitet

Fortsatt återhämtning på arbetsmarknaden

När coronapandemin drabbade den svenska arbetsmarknaden under andra kvartalet i fjol så föll antal sysselsatta med ungefär 100 000 personer. Det motsvarar ungefär två procent av det totala antalet sysselsatta i den svenska ekonomin. Utöver det permitterades många arbetstagare men dessa räknas som fortsatt sysselsatta eftersom de har en fortsatt anknytning till en arbetsgivare.⁵ En återhämtning började sedan under tredje kvartalet i fjol och fortsatte även under fjärde kvartalet. Fortfarande är det dock nu ca 50 000 färre sysselsatta än i början av förra året. Antalet arbetade timmar har haft en likartad utveckling men med större utslag uppåt och nedåt. För timmarna återstår ungefär 3 procent att återhämta sedan pandemins början. Medelarbetstiden per sysselsatt fortsatte också att stiga fjärde kvartalet men fortfarande arbetar de sysselsatta färre timmar i genomsnitt än i början av året.

Viss återhämtning i antalet sysselsatta

Det totala antalet sysselsatta i den svenska ekonomin fortsatte att återhämta sig under fjärde kvartalet i fjol och steg med 0,5 procent precis som föregående kvartal. Ungefär hälften av det fall i antal sysselsatta som uppstod under andra kvartalet i fjol är nu återhämtat.

Antalet sysselsatta inom offentliga myndigheter har påverkats betydligt mindre av pandemin än antalet sysselsatta i näringslivet. Regionerna och framför allt staten har istället ökat antalet sysselsatta något genom krisen medan primärkommunerna har sett små minskningar. Dessa trender fortsatte även under fjärde kvartalet. Det totala antalet sysselsatta inom offentliga myndigheter var i stort sett oförändrat fjärde kvartalet jämfört med det tredje.

I näringslivet föll antalet sysselsatta redan under fjolårets första kvartal, och det med 0,4 procent. När sedan pandemin tog fart under andra kvartalet blev fallet kraftigare och uppgick till 2,8 procent. Under årets två avslutande kvartal har det dock sedan varit en återhämtning med 0,7 procent följt av 0,6 procent.

I de tjänsteproducerande branscherna finns närmare 70 procent av de sysselsatta i näringslivet och det var i denna del som nedgången i början av året var skarpast. Andra kvartalet minskade antal sysselsatta inom tjänstebranscher med 3,8 procent jämfört med föregående kvartal. En

⁵ De fortsätter att få lön och/eller kan förvänta sig att få återgå till arbetet efter permitteringen.

återhämtning skedde under tredje kvartalet, då ökningen var 0,5 procent och fjärde kvartalet då ökningen var 0,6 procent, men det är långt kvar till tidigare nivåer på antalet sysselsatta.

Transportbranscher såsom flygbolag och rederier drabbades hårt under pandemins början liksom hotell, restauranger, personaluthyrningsföretag och resebyråer. Även nöjes- och kulturbranscher påverkades kraftigt. Värst drabbade verkar hotellen och restaurangerna ha varit som sammantaget tappade ungefär var femte sysselsatt under andra kvartalet. Under tredje kvartalet återhämtade sig många av dessa branscher något om än lite. Under fjärde kvartalet har sedan en svag återhämtning fortsatt i transportbranscher och nöjes- och kulturbranschen medan hotell- och restaurangbranschen åter minskar.

Bland de tjänstebranscher som kunnat hålla uppe antal sysselsatta är informations- och kommunikationsbranschen som bland annat omfattar IT-företag. Denna bransch har ökat antalet sysselsatta stadigt de senaste kvartalen och ökade under fjärde kvartalet de sysselsatta med 1,4 procent.

Handeln minskade något under andra kvartalet men har sedan dess haft goda ökning av antal sysselsatta. Fjärde kvartalet ökade antalet med 0,8 procent. Privat driven skola och vård minskade antal sysselsatta under första halvåret liksom som de juridiska och ekonomiska konsulterna. Dessa branscher fortsatte att minska antalet sysselsatta under tredje kvartalet men under fjärde kvartalet ökade antalet de båda delbranscherna.

Inom de varuproducerande branscherna minskade industrin antal sysselsatta under årets första två kvartal men har återhämtat sig under de två följande kvartalen. Byggbranschen har haft en liknande utveckling, även om antalet sysselsatta bara ökade svagt under kvartal fyra.

kommunikationsbranschen och finansbranschen. De juridiska-ekonomiska- och tekniska konsulterna minskade antal arbetade timmar något.

De varuproducerande branscherna har ökat antalet arbetade timmar de sista två kvartalen under år 2020. Fjärde kvartalet ökade de med 2,8 procent. Detta drevs främst av uppgångar inom industrin men även inom byggbranschen.

Antalet arbetade timmar i de offentliga myndigheterna föll med 0,5 procent fjärde kvartalet. Staten ökade antal timmar medan primärkommunerna minskade antal timmar. Regionernas timmar minskade svagt.

Antalet arbetade timmar totalt steg mer än antal sysselsatta vilket medförde att medelarbetstiden per sysselsatt steg med 0,5 procent. I näringslivet steg medelarbetstiden med 0,9 procent och inom offentliga myndigheter minskade den med 0,5 procent.

Produktiviteten föll fjärde kvartalet

När effekterna av pandemin blev synliga under främst andra kvartalet i fjol så föll både förädlingsvärdet och timmarna i näringslivet. Förädlingsvärdet föll med 9,6 procent och timmarna med 8,4 procent vilket resulterade i att produktiviteten föll med 1,4 procent. När ekonomin sedan återhämtade sig under tredje kvartalet ökade förädlingsvärdet kraftigt med 8,7 procent medan timmarna ökade mindre, med 2,6 procent. Produktiviteten ökade därmed med hela 6,0 procent. Under fjärde kvartalet föll förädlingsvärdet åter, och det med 0,4 procent medan timmarna fortsatte att stiga, med 1,6 procent. Produktiviteten föll därmed med 1,9 procent.

Ökad lönesumma fjärde kvartalet

Lönesumman ökade med 1,1 procent fjärde kvartalet 2020 jämfört med motsvarande kvartal 2019. I näringslivet var lönesumman oförändrad. I de offentliga myndigheterna var uppgången 4,3 procent, delvis beroende på retroaktiva löner och bonuslöner. Den totala lönesumman var 504 mdkr.

Permitteringslöner ingår i den ordinarie lönesumman. Företagen ersätts i efterhand med det statliga stödet till korttidsarbete. 5,1 mdkr betalades ut i sådant stöd under fjärde kvartalet 2020.

Sjuklöner ingår under normala förhållanden i lönesumman. Under pandemin har dock staten tagit över ansvaret för sjuklönerna från arbetsgivarna. Under fjärde kvartalet 2020 betalade staten ut 3,2 mdkr i sjuklöner.

I avsnittet om coronapandemins påverkan på offentliga finanser finns ytterligare beskrivning av olika stöd relaterade till pandemin.

Inkomster och sparande

Hushållens sparkvot ökade

Hushållens⁶ reala disponibla inkomster ökade med 2,5 procent. Även hushållens sparkvot ökade fjärde kvartalet 2020 jämfört med motsvarande kvartal 2019.

Utvecklingen beskrivs i faktiska termer och i jämförelse med motsvarande kvartal föregående år om inget annat anges.

Hushållens disponibla inkomster består av primärinkomstnettot och transfereringsnettot. Primärinkomsterna utgörs av inkomster från produktion, i hushållens fall löner, kapitalinkomster och sammansatt förvärvsinkomst. Transfereringsinkomsterna består till stor del av pensioner, bidrag samt sjuk- och arbetslöshetsersättningar.

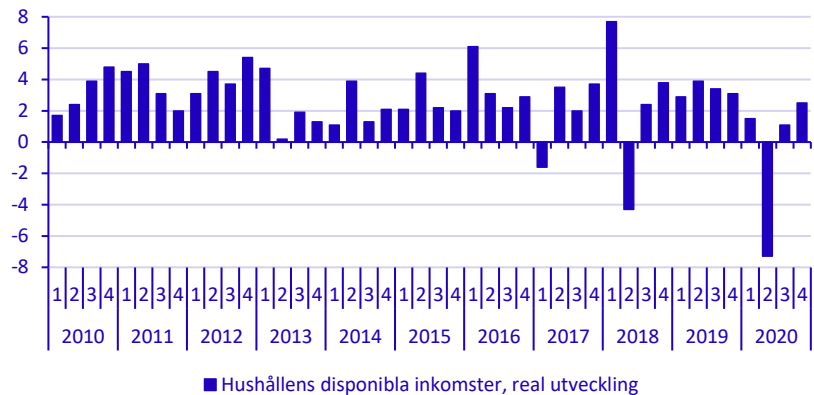
Fjärde kvartalet 2020 ökade hushållens disponibla inkomster med 3,2 procent nominellt och uppgick till 619 mdkr. Den reala ökningen var 2,5 procent jämfört med motsvarande kvartal 2019.

För hushållen utgörs de två största kapitalinkomsterna av utdelningar från bolag och avkastning på pensionsrätter. Båda posterna minskade fjärde kvartalet 2020 jämfört med motsvarande kvartal 2019. Det ledde till att hushållens kapitalinkomstnetto minskade med 8,5 procent, från 61mdkr fjärde kvartalet 2019 till 56 mdkr samma kvartal 2020.

Både löneinkomster och egenföretagarnas sammansatta förvärvsinkomst vände de uppåt fjärde kvartalet efter en nedgång tredje kvartalet. De anställdas egentliga lön ökade med 1,1 procent och sammansatt förvärvsinkomst ökade med 1,3 procent jämfört med motsvarande kvartal 2019. I löneinkomsterna ingår permitteringslöner.

⁶ Alla uppgifter avser hushållssektorn, d.v.s. egentliga hushåll inklusive hushållens icke-vinstdrivande organisationer (HIO) om inget annat anges.

Hushållens disponibla inkomster, real procentuell utveckling jämfört med motsvarande kvartal föregående år

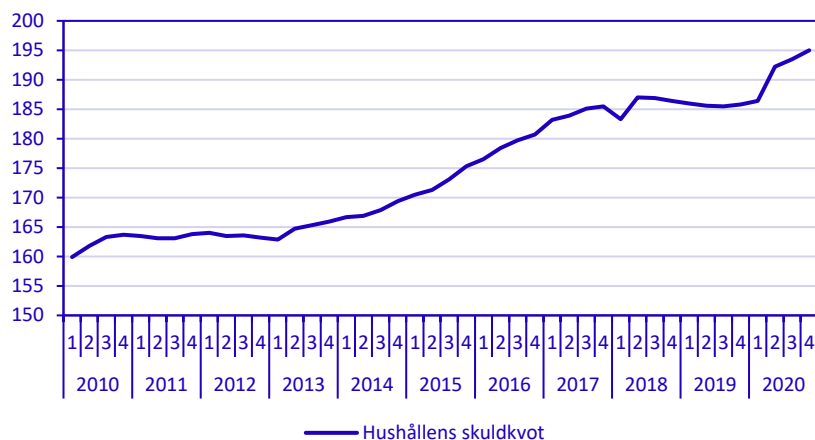
De totala transfereringsinkomsterna ökade med 7,5 procent och uppgick till 265 mdkr fjärde kvartalet. Sociala förmåner, där bland annat pensionsutbetalningar ingår, ökade med 7,1 procent jämfört med motsvarande kvartal året innan. Utöver sociala förmåner ingår bland annat skadeförsäkringsersättningar och inkomstillägg för bostadsrätter i de totala transfereringsinkomsterna. Hushållens transfereringsutgifter minskade däremot fjärde kvartalet med 0,2 procent. Bakom minskningen står nedgången i sociala avgifter netto som sjönk med 4,2 procent. Hushållens konsumtionsutgifter minskade med 3,8 procent i löpande priser.

Sparandet blev 100 mdkr fjärde kvartalet 2020 vilket är en ökning med 32 mdkr, eller 47,1 procent, jämfört med motsvarande kvartal 2019. Hushållens sparkvot ökade med 4,6 procentenheter och var 15,0 procent fjärde kvartalet. Det finansiella sparandet, alltså sparandet inklusive kapitaltransfereringar och exklusive nettoinvesteringar, var 80 mdkr, en ökning med 32 mdkr. Den finansiella sparkvoten ökade med 4,7 procentenheter och uppgick till 12,0 procent medan den individuella finansiella sparkvoten, alltså sparandet exklusive tjänste- och premiepensioner, uppgick till 5,3 procent.

Hushållens skuldkvot ökade

Hushållens skuldkvot, mätt som låneskulder som andel av de egentliga hushållens disponibla inkomster, ökade med 9,2 procentenheter under fjärde kvartalet jämfört med samma kvartal 2019. Den uppgick till 195 procent, vilket är den högsta skuldkvoten sedan tidsseriens början 1980. Denna ökning beror på att skulderna ökat i snabbare takt än den disponibla inkomsten.

De egentliga hushållens skuldkvot, procent

Inkomster och utgifter för hushållen och dess icke-vinstdrivande organisationer, löpande priser, miljarder kronor

	2020 Kv4	Förändring mot 2019 Kv4
Egentliga löner	506	1,1%
Sociala avgifter, tillgång	102	0,3%
Driftsöverskott egna hem	12	-7,5%
Sammansatt förvärvsinkomst	31	1,3%
Kapitalinkomster	66	-10,1%
Kapitalutgifter	10	-17,9%
Primärinkomstsaldo	706	0,0%
Transfereringsinkomster	265	7,5%
Sociala förmåner, tillgång	208	7,1%
Andra löpande transfereringar, tillgång	58	9,2%
Transfereringsutgifter	353	-0,2%
Inkomst- och övr. löpande skatter	189	0,3%
Sociala avgifter, användning	123	-4,2%
Sociala förmåner, användning	7	107,4%
Andra löpande transfereringar, användning	33	1,6%
Disponibel inkomst	619	3,2%

Väntat underskott i de offentliga finanserna

Finansiellt sparande för offentlig förvaltning visade ett fortsatt stort underskott fjärde kvartalet. Underskottet uppgick till 74 mdkr. Pandemiåret 2020 visade ett samlat underskott på 166 mdkr vilket var ett försämrat sparande med 196 mdkr jämfört 2019. Orsaken är givetvis coronapandemin och de stödåtgärder som införts.

Samtliga delsektorer inom offentlig förvaltning visade underskott. Staten och kommunerna redovisade stora underskott medan sociala trygghetsfonder och regioner redovisade ett sparande mer i balans. Att

regionerna inte redovisade ett större underskott berodde till stor del på lite mer omfattande statsbidrag under kvartalet. För helåret 2020 var det endast regionerna som redovisade ett överskott medan de andra delsektorerna redovisade underskott. Där statens underskott var det största på 167 mdkr.

Finansiellt sparande inom offentlig förvaltning, miljarder kronor

	2020kv1	2020kv2	2020kv3	2020kv4
Offentlig förvaltning	-21,8	-42,1	-27,6	-74,4
Statlig förvaltning	-27,7	-42,9	-43,3	-53,0
Sociala trygghetsfonder	-3,5	-2,0	-4,5	-0,3
Kommuner	4,6	3,6	11,2	-20,8
Regioner	4,8	-0,8	8,9	-0,2

Den direkta effekten av pandemins påverkan på offentliga finanser går inte att redovisa exakt. Det beror på att flera stöd betalas ut inom redan befintliga anslag på statsbudgeten eller inom den ordinarie verksamheten. De särskiljs inte. Men SCB:s bedömning, efter diskussioner med Ekonomistyrningsverket, är att coronarelaterade stöd, inklusive statsbidrag till kommuner och regioner, var 53 mdkr under fjärde kvartalet och 173 mdkr för helåret 2020.

Statens underskott var betydande av naturliga skäl till följd av de olika stödpaket som sju sattes under pandemin. Underskottet var 53 mdkr fjärde kvartalet. För helåret blev underskottet 167 mdkr och finansiellt sparande försämrades med 236 mdkr jämfört med 2019.

Till följd av inbromsning i ekonomin i spåren av pandemin fortsatte skatteinkomsterna att minska fjärde kvartalet medan utgifterna ökade relativt mycket. Högre statsbidrag till kommuner och regioner var den mest bidragande faktorn. Subventioner till företag, kommuner, regioner och organisationer ökade också relativt mycket. Samtidigt ökade EU-avgifter som ett resultat av extra inbetalningar till EU för att bidra till bekämpningen av Covid-19. Sist men inte minst skedde ett antal kapitaltillskott till statliga bolag under fjärde kvartalet.

Finansiellt sparande för sociala trygghetsfonder visade underskott sjätte kvartalet i rad. Under fjärde kvartalet var underskottet inte lika stort som tidigare under året. Underskottet uppgick till 0,3 mdkr. Pensionsutbetalningarna fortsatte att vara högre än pensionsavgifterna. Däremot stärktes finansiellt sparande jämfört med samma kvartal 2019, med 2,0 mdkr. Finansiellt sparande för helåret 2020 visade ett underskott på 10,3 mdkr vilket var ett försämrat sparande med 16,7 mdkr.

Kommunerna har de senaste åren redovisat relativt stora underskott årets sista kvartal. År 2020 var inget undantag. Underskottet blev 20,8 mdkr fjärde kvartalet. Det var däremot ett förbättrat sparande med 8,1 mdkr jämfört med motsvarande kvartal 2019. Underskottet var ett

resultat av en måttlig ökning av inkomstskatter och statsbidrag samtidigt som utgifterna var höga. Finansiellt sparande för helåret 2020 visade ett underskott på 1,4 mdkr. Att det inte blev ett större underskott förklaras av relativt stora statsbidrag under året. Framst under tredje kvartalet då sparandet blev extra positivt. Däremot kan höga coronarelaterade kostnader hos kommuner förväntas under en tid framöver medan statsbidragen betalas ut stötvis.

Regionerna redovisade ett marginellt underskott på 0,2 mdkr fjärde kvartalet. Det är ett förbättrat sparande med 10,1 mdkr jämfört med motsvarande kvartal 2019. Trots en relativt stor ökning av konsumtionsutgifterna, som till stor del förklaras av coronarelaterade kostnader, motverkades de av höga statsbidrag under kvartalet. Konsumtionsutgifterna steg med 6,3 mdkr medan statsbidragen steg med 13,2 mdkr. Investeringsutgifterna fortsatte att sjunka och var 2,5 mdkr lägre än fjärde kvartalet 2019. Finansiellt sparande för helåret 2020 visade ett överskott på 12,7 mdkr. Det kan jämföras med ett nästan lika stort underskott 2019. Sparandet förbättrades betydligt. Men på samma sätt som för kommunerna kommer höga coronarelaterade kostnader kvarstå under en tid framöver medan statsbidragen betalas ut stötvis.

Coronapandemins påverkan på offentliga finanser

Till följd av den rådande ekonomiska situationen har regeringen, i överenskommelse med övriga partier, presenterat ett antal stöd för att mildra de ekonomiska konsekvenserna för olika delar av ekonomin. Trots att det inte finns någon exakt siffra på hur mycket som har betalats ut är bedömningen att kostnaden för stödåtgärder uppgick till 173 mdkr år 2020.

Några av de stöd som presenterats har ingen fast prislapp. De beror helt enkelt på hur många som söker ersättning. Exempel på det är korttidspermittering, slopad karensdag, tillfälligt övertagande av sjuklön för staten, omställningsstöd och liknande. Andra stöd har ett maxbelopp men där nya tilläggsbeslut kan innebära ytterligare tillskott. Det gör att påverkan på de offentliga finanserna än så länge är svår att uppskatta.

Den direkta effekten av coronapandemins påverkan på offentliga finanser går inte att redovisa exakt. Det beror på att flera stöd betalas ut inom redan befintliga anslag på statsbudgeten eller inom den ordinarie verksamheten. De särskiljs inte. Men SCB:s bedömning efter diskussioner med Ekonomistyrningsverket är att coronarelaterade stöd, inklusive statsbidrag till kommuner och regioner, var 173 mdkr år 2020.

I pandemins inledning under första kvartalet uppgick stöden till 9 mdr. Andra kvartalet när pandemin slog hårt mot samhället och ekonomin ökade stöden till 66 mdr. Även under tredje kvartalet var kostnaderna för stödåtgärder höga med 45 mdr trots en minskad smittspridning under sommaren och tidig höst. En skillnad från tidigare kvartal var då

att det betalades ut betydande statsbidrag till kommuner och regioner. När smittspridningen återigen tog fart i en andra våg introducerades nya stöd medan andra förlängdes vilket innebar en uppgång till 53 mdkr fjärde kvartalet.

Under 2020 hade korttidspermitteringar störst effekt på finansiellt sparande. Följt av tillfälligt sänkta arbetsgivaravgifter. Därefter kostnaden för sjuklöner och förstärkt arbetslöshetsförsäkring.

Coronastöd, uppskattad effekt på sparandet 2020, mdkr

Typ av stöd	2020kv1	2020kv2	2020kv3	2020kv4	2020
Korttidspermittering	0	-27	-3	-5	-35
Nedsättning arbgiv/egenavgifter	-6	-21	-1	-1	-29
Sjuklöner	-1	-9	-5	-3	-18
Förstärkt arbetslöshetsförsäkring	0	-2	-4	-4	-10
Kapitaltillskott till statliga bolag	0	0	-1	-6	-7
Omställningsstöd	0	0	-3	-3	-6
Extra EU-avgifter	0	-1	0	-4	-5
Karensavdrag	0	-1	-1	-1	-3
Övriga stödåtgärder	-2	-5	-3	-8	-18
Total effekt på finansiellt sparande	-9	-66	-21	-35	-131
<i>Coronastödet "Stöd till kommunsektorn för att stärka välfärden"</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>-21</i>	<i>0</i>	<i>-21</i>
<i>Coronastödet "Bidrag till folkhälsa och sjukvård"</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>-10</i>	<i>-10</i>
<i>Övriga coronastöd till kommuner och regioner</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>-3</i>	<i>-8</i>	<i>-11</i>
Påverkan på statens finanser	-9	-66	-45	-53	-173

Bedömning och uppskattning av SCB och ESV, ej heltäckande

Statsbidrag till kommuner och regioner konsolideras bort vid analys av total offentlig förvaltning. Under både tredje och fjärde kvartalet skedde betydande utbetalningar av statsbidrag. Det påverkade statens finansiella sparande negativt och kommuner tillsammans med regioner positivt med motsvarande belopp. Statsbidragen var till viss del ersättning för tidigare kostnader hos kommuner och regioner. Höga coronarelaterade kostnader hos kommuner och regioner förväntas under lång tid framöver medan statsbidragen betalas ut stötvis.

Utöver det har inkomstskatterna minskat vilket är en indirekt effekt av pandemin. Men någon bedömning av indirekt påverkan går inte att göra. Det finns effekter som påverkat inkomstskatterna både upp och ner. Dessutom går det inte att säga hur skatteinkomsterna skulle ha utvecklats utan coronapandemin. Inkomstskatter för total offentlig förvaltning minskade med 28 mdkr mellan 2019 och 2020. Hur stor påverkan pandemin haft på nedgången går inte att uppskatta.

Påverkan på offentliga finanser är fortfarande osäker

SCB:s bedömning är att det statistiska underlaget fortfarande är ganska osäkert för att kunna redovisa en komplett bild av coronastöden uppdelat per stödåtgärd. De extra utgifter som uppstått under året är däremot med och påverkar de offentliga finanserna.

Internationella diskussioner om riktlinjer för hur olika stödåtgärder ska redovisas i nationalräkenskaperna pågår och kommer att pågå under en längre tid framöver. Riktlinjer för hur olika stödåtgärder ska redovisas kan komma att ändras med tiden och då kommer statistiken att revideras. SCB följer därför utvecklingen noga.

Avstämning

Avstämningar av fjärde kvartalet 2020

För att redovisa ett entydigt resultat för BNP görs en avstämning av beräkningarna från produktions- och användningssidan. Det innebär att den ena sidan justeras nedåt och den andra sidan uppåt. Innan avstämningen, och alltså innan den slutliga restposten (skillnaden mellan produktions- och användningssidan) är klar, har beräkningsresultaten analyserats och eventuella bedömningskorrigeringar gjorts. Därefter görs en modellbaserad justering av beräkningen från produktionssidan för att ta hänsyn till förändringar i inputkoefficienten; det vill säga förbrukningens andel av produktionen. Justeringen skattas med stöd av data avseende ingående och utgående moms samt import och export som baseras på momsregistret. Därefter stäms produktions- och användningssidan av med samma belopp, med 50 procent på produktionssidan och 50 procent på användningssidan.

Efter bedömningskorrigeringen på produktionssidan gjorts, visade beräkningarna av fjärde kvartalet i utgångsläget en skillnad på 0,4 procentenheter mellan användning och tillförsel i ekonomin. De senaste tio åren har skillnaden i genomsnitt varit cirka 0,9 procentenheter. Före avstämning visade det statistiska underlaget en BNP-tillväxt från användningssidan på -1,5 procent medan produktionssidan visade en BNP-tillväxt på -1,9 procent, jämfört med motsvarande kvartal föregående år. Detta ledde till en avstämd BNP på -1,7 procent.

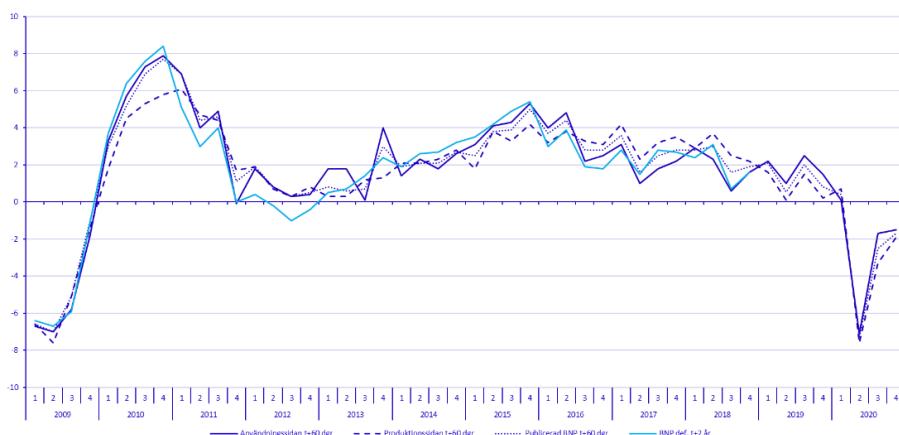
I föregående års prisnivå var produktionen 5,2 mdkr lägre än användningen. I löpande priser var diskrepansen 12,5 mdkr. Med den ovan nämnda avstämningsprincipen på kvartal justerades användningssidan ned med 2,6 mdkr medan produktionssidan justerades upp med samma belopp. I löpande priser var det i utgångsläget en större diskrepans mellan de två sidorna. En riktlinje vid avstämningen i löpande priser är att låta kvarvarande skillnader i restposten i löpande priser påverka de avstämningar som görs på produktionssidan och i synnerhet på industrins förädlingsvärden. Argumentet bygger på att det saknas information om insatsförbrukningens prisutveckling, och att detta leder till osäkerhet gällande prisutvecklingen av i synnerhet industrins förädlingsvärden. I praktiken innebär detta att avstämningarna beslutas i flera steg. Först bestäms korrigeringarnas storlek och allokering i föregående års prisnivå och motsvarande korrigering görs även i löpande priser. Återstående differens i löpande priser fördelas sedan ut på näringslivets förädlingsvärden. Sammanlagt justerades användningssidan ned med 2,6 mdkr i löpande priser och produktionssidan justerades upp med 9,9 mdkr.

Vilka delar som har justerats samt storleken på korrigeringarna framgår av tabellen nedan. Där syns även utvecklingstalen för försörjningsbalansens och produktionens olika delkomponenter, samt volymförändringen mellan den första sammanställningen i nationalräkenskapernas databas och det nu publicerade resultatet. Den första versionen innehåller beräkningar baserade på det primära underlaget med justeringar för definitionsskillnader mellan nationalräkenskaperna och primärmaterialet. I detta läge har eventuella kompletteringar eller korrigeringar av primärkällorna förts in, inklusive justeringen av produktionssidan. Den differens som kvarstår och som redovisas i tabellen är de avstämningskorrigeringar som har gjorts för att få beräkningarna från produktions- respektive användningssidan att visa samma BNP.

Avstämning fjärde kvartalet 2020, faktisk volymutveckling samt i fasta (FP) och löpande priser (LP)

	Första	Publicerad	Förändring procentenhet	Korr mdkr FP	Korr mdkr LP
Hushållens konsumtionsutgifter	-4,5	-4,5	0,0	-	-
Offentliga konsumtionsutgifter	0,1	0,1	0,0	-	-
Fasta bruttoinvesteringar	0,9	0,9	0,0	-	-
Lager (effekt på BNP-förändring)	-0,8	-0,9	-0,1	-1,6	-1,6
Export varor	4,7	4,4	-0,3	-1,0	-1,0
Export tjänster	-3,6	-3,6	0,0	-	-
Import varor	1,9	1,9	0,0	-	-
Import tjänster	-3,9	-3,9	0,0	-	-
BNP från användningssidan	-1,5	-1,7	-0,2	-2,6	-2,6
Förädlingsvärde gruv- och tillv.industri	0,9	1,2	0,3	0,5	1,9
Förädlingsvärde övrig varuproduktion	-2,8	-2,5	0,3	0,4	1,4
Förädlingsvärde tjänsteproduktion	-2,9	-2,6	0,3	1,7	6,6
Förädlingsvärde off.myndigheter	-1,6	-1,6	0,0	-	-
Produktskatter och produktsubventioner	-0,7	-0,7	0,0	-	-
BNP från produktionssidan	-1,9	-1,7	0,2	2,6	9,9

Grafen nedan visar utvecklingen före avstämningsarna för BNP från produktionssidan respektive BNP från användningssidan. Utvecklingstalen som visas är de som resulterat från första beräkningen av respektive kvartal. I grafen visas också den avstämda BNP-utvecklingen från första publicering av respektive kvartal samt de definitiva beräkningarna som publiceras efter cirka två år. Från grafen kan till exempel utläsas att för 2018, det senaste året för vilket definitiva årsberäkningarna publicerats, har samtliga kvartal justerats marginellt.

Extremvärden i säsongrensningen

En säsongrensad series utseende över tiden påverkas mycket av eventuella förekomster av extremvärden (så kallade outliers). En förekomst av ett extremvärde påverkar kraftigt det säsongrensade värdet för det kvartal där extremvärdet uppkommit, men även angränsande kvartal påverkas.

Under framförallt andra och tredje kvartalet 2020 har det förekommit extremvärden i många serier både vad gäller BNP och arbetsinsats. Säsongrensningen skapar diskrepanser mellan aggregat och dess beståndsdelar. För referensåret och efterföljande år fördelas därför diskrepansen för att uppnå summakonsistens. I beräkningen av det andra, tredje och fjärde kvartalet 2020 har offentliga myndigheter undantagits från denna fördelning av diskrepansen, som en följd av att metoden bedömdes ge orimliga effekter på dessa serier. Det innebär med andra ord att summakonsistensen är bibehållen men att diskrepansen mellan BNP och huvudaggregaten samt mellan totala respektive sektorers timmar har lagts på andra sektorer.

Mer information om extremvärden 2017:1–2020:4 återfinns på www.scb.se/nr0103 under *Fördjupad information*. Information angående revideringar av de säsongrensade serierna återfinns i avsnittet Revideringar.

Revideringar

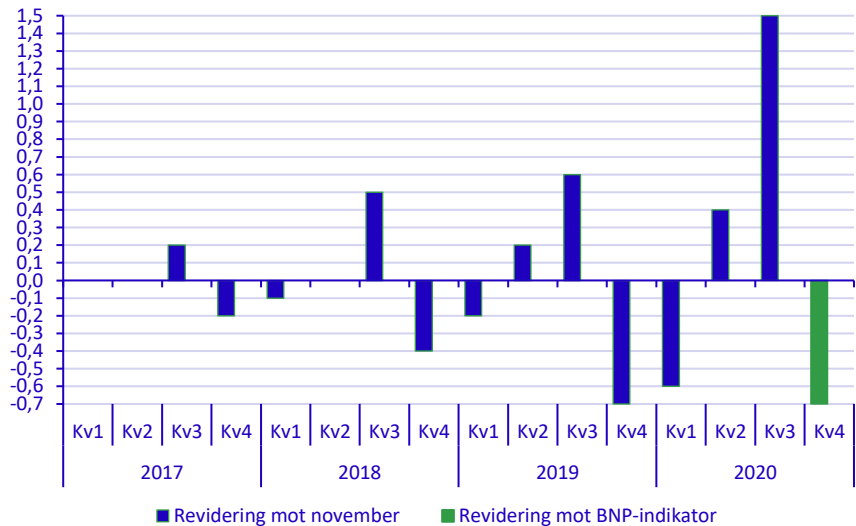
Revideringar av produkträkenskaperna (BNP)

I samband med publiceringen av fjärde kvartalet 2020 publiceras även reviderade uppgifter för kvartalen 2019 samt för första, andra och tredje kvartalet 2020. Det är i enlighet med nationalräkenskapernas revideringspolicy. Ett mindre avsteg har därutöver gjorts avseende hushållens ideella organisationer där kvartalsfördelningen har ändrats från 2018. Det påverkar dock inga helårsvärden eller den kvartalsvisa BNP-utvecklingen. Kvartalen 2019 har reviderats till följd av att ett uppdaterat underlag för bland annat utrikeshandel med tjänster, men revideringar har även skett i ett par andra poster. För första, andra och tredje kvartalet 2020 har uppdaterade underlag tagits in för samtliga områden där sådana funnits tillgängliga.

I diagrammet nedan redovisas reviderad volymutveckling för säsongrensad BNP enligt denna publicering jämfört med publiceringen i november, för första kvartalet 2017 till tredje kvartalet 2020. För fjärde kvartalet görs en jämförelse med BNP-indikatorn som publicerades i början av februari. Av diagrammet framgår att den säsongrensade utvecklingen är nedreviderad med 0,6 procentenheter för det första kvartalet, uppreviderad med 0,4 respektive 1,5 procentenheter för det andra och tredje kvartalet och slutligen nedreviderad med 0,7 procentenheter jämfört med BNP-indikatorn för det fjärde kvartalet.

Revidering säsongrensad BNP-utveckling vid publiceringen i februari 2020 jämfört med publiceringen i november 2020, procentenheter. Revidering av BNP-indikatorns preliminära utfall i grönt

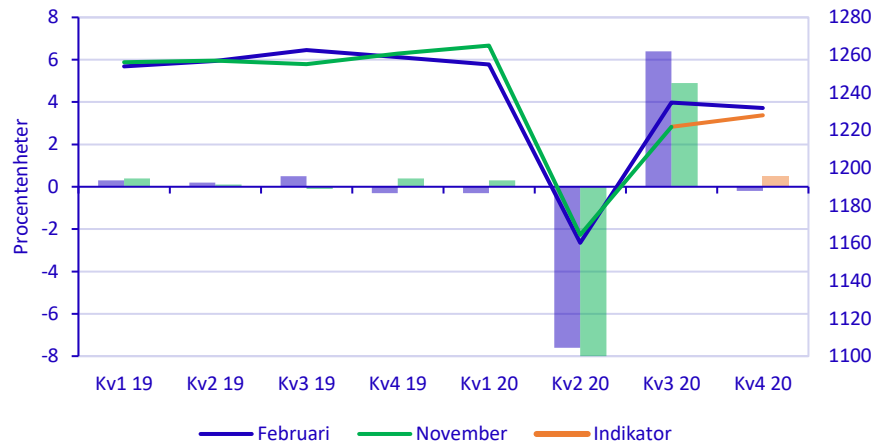
Procentenheter

De säsongrensade serierna har reviderats både till följd av revideringar i faktiska tal men även som en konsekvens av uppdaterade skattningar av säsongkomponenter. För beräkningen av andra och tredje kvartalet 2020 har det förekommit extremvärden i ett flertal serier. I säsongrensningen som gjordes till publiceringen av fjärde kvartalet 2020 har vissa av dessa extremvärden tolkats annorlunda av säsongrensningsmodellerna och därmed gett upphov till relativt kraftiga revideringar utöver revideringarna i faktiska tal. Framförallt det tredje kvartalet 2020 har påverkats relativt kraftigt där den säsongrensade revideringen är betydligt större än revideringen i faktiska tal. I diagrammet nedan framgår den säsongrensade BNP-utvecklingen vid nuvarande och föregående publiceringstillfälle.

Säsongrensad BNP-utveckling vid olika publiceringstillfällen

Volymförändring i procent jämfört med föregående kvartal respektive kvartalsvärden i miljarder kronor. Säsongrensad och mätt i fasta priser år 2019

Revideringar av kvartalen 2018

En mindre justering har gjorts för hushållens ideella organisationer där kvartalsfördelningen har reviderats. Det innebär dock endast en omfördelning mellan användningssidans komponenter inom året och påverkar därför varken helårsutvecklingen för någon serie eller den kvartalsvisa utvecklingen i BNP.

Revideringar av kvartalen 2019

Sammantaget har helåret 2019 höjts något och volymutvecklingen är nu 0,1 procentenheter högre än vid förra publiceringen i november. Volymutvecklingen för första och andra kvartalet har höjts med 0,2 procentenheter medan tredje och fjärde kvartalet har sänkts med 0,1 procentenheter.

Vid publiceringen i februari har bland annat revideringar skett i utrikeshandeln och fasta bruttoinvesteringar som en följd av nya underlag från utrikeshandeln med tjänster. Två stora belopp av engångskaraktär har tillkommit inom immateriella rättigheter som påverkar det andra och tredje kvartalet under året, vilka som en konsekvens revideras upp i exporten av tjänster. Motsvarande belopp finns även upptagna inom fasta bruttoinvesteringar som alltså revideras nedåt i samma utsträckning. Sammantaget finns det därför ingen nettopåverkan på BNP. Vidare har bland annat nya uppgifter om taxeringsutfall inkommit vilket påverkar produktskattenettot. Därutöver har vissa revideringar gjorts på hushållskonsumtionen relaterat till svensk konsumtion i utlandet och utländsk konsumtion i Sverige baserat på reviderade

uppgifter från utrikeshandeln. Därutöver har ett antal mindre revideringar gjorts på andra områden.

Till följd av ändringarna har en ny avstämning av kvartalen gjorts vilket i sin tur resulterat i mindre revideringar av övriga komponenter.

De nuvarande utvecklingstalen samt storleken på revideringarna syns i tabellerna nedan.

Försörjningsbalansen

Publicerad volymutveckling kvartalen 2019 jämfört med motsvarande kvartal föregående år samt revideringar i volymutveckling jämfört med föregående publicering

	Volymutveckling, procent					Revidering (nuvarande - föregående), procentenheter				
	Kv 1	Kv 2	Kv 3	Kv 4	Helår	Kv 1	Kv 2	Kv 3	Kv 4	Helår
BNP	2,0	0,7	2,2	0,7	1,4	0,2	0,2	-0,1	-0,1	0,1
Hushållens konsumtion (inkl HIO)	0,4	0,6	1,8	1,9	1,2	0,1	-0,1	-0,1	-0,2	-0,1
Offentlig konsumtion	2,0	-1,4	0,9	-0,2	0,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Fast bruttoinvestering	-2,3	-7,5	-1,8	-0,4	-3,1	0,0	-4,9	-2,5	0,0	-1,9
Lagerinvestering*	0,3	-0,1	-0,2	-0,5	-0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Export	5,7	7,0	8,1	-0,9	4,8	0,0	3,3	1,4	0,2	1,2
-varor	3,5	1,3	4,8	-2,2	1,8	0,0	0,0	0,1	0,0	0,1
-tjänster	11,4	22,1	16,0	2,3	12,5	0,0	12,0	4,5	0,6	4,2
Import	2,3	1,6	4,4	-2,7	1,3	-0,1	0,2	0,1	0,2	0,1
-varor	0,4	-2,1	3,3	-4,4	-0,8	-0,1	0,1	0,2	0,1	0,1
-tjänster	6,6	10,4	6,8	1,1	6,1	-0,5	0,3	0,0	0,5	0,1

*Lagerinvesteringar redovisas som bidrag till BNP-utvecklingen

Produktionssidans revideringar syns i tabellen nedan.

BNP från produktionssidan

Publicerad volymutveckling kvartalen 2019 jämfört med motsvarande kvartal föregående år samt revideringar i volymutveckling jämfört med föregående publicering, kalenderkorrigerade värden (för helåret utveckling i faktiska tal)

	Volymutveckling kalenderkorrigerad, procent					Revidering (nuvarande - föregående), procentenheter				
	Kv 1	Kv 2	Kv 3	Kv 4	Helår	Kv 1	Kv 2	Kv 3	Kv 4	Helår
BNP	2,0	1,2	1,8	0,7	1,4	0,2	0,2	-0,1	-0,1	0,1
Därav										
Varuproducenter	1,6	2,0	3,0	0,1	1,6	0,3	0,3	0,0	-0,1	0,1
Tjänsteproducenter	2,9	1,9	2,3	1,0	2,0	0,3	0,3	0,1	-0,1	0,2
Offentliga myndigheter	1,5	0,6	-0,1	-0,4	0,4	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0
FV HIO	1,9	1,5	0,3	1,3	1,2	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0
Produktskatter	-0,6	-2,4	0,4	2,0	-0,1	-0,5	-0,3	-0,9	-0,5	-0,5
Produktsubventioner	7,3	-3,7	-7,8	-11,8	-4,2	0,1	-0,2	0,2	0,0	0,0

Revideringar av första, andra och tredje kvartalet 2020

I enlighet med revideringspolicyn tas uppdaterade statistikunderlag för beräkningarna avseende första, andra och tredje kvartalet in vid denna publicering. Det har inneburit att volymutvecklingen av BNP för första kvartalet sänkts med 0,3 procentenheter, det andra kvartalet sänkts med 0,2 procentenheter och det tredje höjts med 0,1 procentenheter jämfört med publiceringen i november.

Tabellen nedan innehåller respektive komponents bidrag till försörjningsbalansen, vid denna samt föregående publicering.

BNP-bidrag första, andra och tredje kvartalet 2020 vid publiceringarna i maj, augusti, november och februari, faktiska tal

	Publicerings- tillfälle	Hushållens konsumtion*	Offentlig konsumtion	Fasta brutto- investeringar	Lager**	Export-netto	BNP
Kv 1	maj-20	-0,2	-0,2	-0,1	-1,5	2,3	0,4
Kv 1	aug-20	-0,3	0,0	0,2	-1,5	2,2	0,7
Kv 1	nov-20	-0,3	-0,1	0,1	-1,5	2,4	0,6
Kv 1	feb-21	-0,4	-0,2	0,2	-1,4	2,0	0,3
Kv 2	aug-20	-3,9	-0,2	-1,3	-1,0	-0,8	-7,3
Kv 2	nov-20	-4,1	-0,2	-1,4	-0,8	-0,6	-7,1
Kv 2	feb-21	-4,0	-0,2	-0,2	-0,7	-2,2	-7,3
Kv 3	nov-20	-1,9	0,0	-0,1	-0,1	-0,4	-2,5
Kv 3	feb-21	-2,0	-0,1	0,3	0,0	-0,5	-2,4

* hushållen inkl HIO

** lagerinvesteringarnas bidrag till BNP-utvecklingen

Första kvartalet revideras ned något som en följd av dels revideringar av offentlig konsumtion och ett försämrat exportnetto där exporten reviderats ned samtidigt som importen har reviderats upp. Även andra kvartalet har reviderats nedåt av samma orsaker med undantag för importen som i stort är oförändrad. Det tredje kvartalet har däremot reviderats upp marginellt, framförallt som en följd av uppreviderade fasta bruttoinvesteringar där uppdaterade underlag från *Investeringsenkäten* har lagts in. **Lagerinvesteringarna** har justerats upp för samtliga tre kvartal som en följd av att revideringar har gjorts både för *industrins lager* och för *varuhandelns lager*. **Hushållskonsumtionens** bidrag till BNP-utvecklingen har sänkts i första och tredje kvartalet men höjts i andra, bland annat en följd av reviderad *Omsättningsstatistik* samt uppdaterade uppgifter från utrikeshandeln om svenskars konsumtion i utlandet och utländsk konsumtion i Sverige. De **fasta bruttoinvesteringarna** har reviderats upp för första, andra och tredje kvartalet. Utvecklingstalen påverkas dock av de revideringar som gjorts för 2019, framförallt det andra och tredje

kvartalet som hade relativt stora engångsposter. Exklusive revideringarna för 2019 har det första och andra kvartalet 2020 reviderats upp medan det tredje har reviderats ned, framförallt som en följd av revideringar i *investeringsenkäten*. **Offentlig konsumtion** har reviderats ned under första, andra och tredje kvartalet. Revideringarna baseras framförallt på nya uppgifter från *Kvartalsenkäten* och *Räkenskapssammandraget steg 1* för kommunerna samt på uppgifter från ESV angående statens redovisning. Även justerade volymmått för individuell konsumtion har bidragit till revideringen.

I tabellen nedan redovisas dels volymutveckling för försörjningsbalansens komponenter vid denna publicering samt skillnaden i procentenheter jämfört med publiceringen i augusti.

Publicerad volymutveckling första kvartalet 2020 jämfört med motsvarande kvartal föregående år samt revideringar i volymutveckling jämfört med föregående publicering

	Volymutveckling, procent			Revidering, procentenheter		
	Kv 1	Kv 2	Kv 3	Kv 1	Kv 2	Kv 3
BNP	0,3	-7,3	-2,4	-0,3	-0,2	0,1
Hushållens konsumtion (inkl HIO)	-0,8	-9,0	-4,2	0,0	0,2	-0,2
Offentlig konsumtion	-0,7	-1,0	-0,6	-0,4	-0,4	-0,5
Fast bruttoinvestering	0,9	-0,7	1,3	0,5	5,0	1,7
Lagerinvestering*	-1,4	-0,7	0,0	0,1	0,1	0,1
Export	2,5	-17,3	-7,6	-0,4	-2,8	0,0
'-varor	4,1	-14,5	-2,7	0,2	-0,8	0,5
'-tjänster	-1,6	-23,5	-18,5	-2,0	-7,1	-1,2
Import	-2,0	-14,2	-7,2	0,3	0,0	0,2
'-varor	-3,0	-13,3	-3,0	0,1	0,0	0,0
'-tjänster	0,1	-16,1	-15,5	0,7	0,1	0,5

* Lagerinvesteringar redovisas som bidrag till BNP-Utvecklingen

Produktionssidan har även den reviderats till följd av att uppdaterade underlag tagits in i beräkningarna. Storleken på revideringarna syns i tabellen nedan. Såväl varu- som tjänsteproduktionen har reviderats. För jordbruket har nya uppgifter inkommit från Jordbruksverket gällande bland annat höstskörd och därutöver har underlag gällande moms reviderats. För skogsbruket har likaså momsunderlaget reviderats. För bygg och anläggning har vissa revideringar skett som en följd av ett uppdaterat momsunderlag. För övriga branscher är det framförallt revideringar i *produktionsvärdeindex* som har reviderat utvecklingen för samtliga tre kvartal. Därutöver förklaras delar av revideringarna på näringslivet av en ny avstämning. Det gäller samtliga kvartal men påverkar framförallt första och andra kvartalet.

Förädlingsvärdet inom offentliga myndigheter har reviderats ned för både första, andra och tredje kvartalet. Det är främst primärkommunerna som driver nedgången. För primärkommunerna är det volymindex som har reviderats, främst som en följd av nya underlag från Socialstyrelsen. Därutöver har också nya uppgifter inkommit från *Kvartalsenkäten* och *Räkenskapssammandraget steg 1*. För staten är orsaken bland annat reviderade volymmått för högskolan och att förbrukningen har justerats baserat på nya momsuppgifter från ESV.

Produktskattenettot har reviderats upp jämfört med publiceringen i november, framförallt som en följd av uppdaterade uppgifter om taxeringsutfall inklusive en uppreviderad helårsprognos.

BNP från produktionssidan

Publicerad volymutveckling första kvartalet 2020 jämfört med motsvarande kvartal föregående år samt revideringar i volymutveckling jämfört med föregående publicering, kalenderkorrigerade värden

	Volymutveckling, procent			Revidering, procentenheter		
	Kv 1	Kv 2	Kv 3	Kv 1	Kv 2	Kv 3
BNP	0,3	-7,7	-2,4	-0,3	-0,2	0,1
Därav						
Varuproducenter	1,0	-11,6	-0,8	-0,3	-0,9	0,4
Tjänsteproducenter	0,5	-8,9	-3,5	-0,4	-0,8	0,0
Offentliga myndigheter	-1,0	-4,0	-1,4	-0,6	-0,7	-0,5
FV HIO	0,1	-7,9	-3,7	0,0	0,0	0,0
Produktskatter	-0,2	-0,4	-1,7	0,3	3,8	0,7
Produktsubventioner	-0,6	-2,6	-1,8	-1,8	-12,1	-10,0

Revideringar av sektorräkenskaperna

Vid denna publicering har sektorräkenskaperna reviderats från första kvartalet 2019 till och med tredje kvartalet 2020.

Inom utlandssektorn har revideringar gjorts från första kvartalet 2017 till tredje kvartalet 2020 eftersom ett förbättrat underlag för beräkningen har blivit tillgängligt.

Statens räntor har revideras tillbaka till 2017 efter en översyn hos Riksgälden som resulterat i nya siffror. Likaså har kommunala transfereringar för 2018 reviderats till följd av utvecklingsarbete.

Revidering av de offentliga finanserna

De tre första kvartalen 2020 har reviderats upp vad gäller totala offentliga förvaltningens finansiella sparande. Mest för andra kvartalet som har reviderats upp med 6,0 mdkr till följd av översyn av mervärdesskatt samt en nedrevidering av

investeringsutgifter. Första kvartalet reviderades upp med 1,5 mdkr medan tredje kvartalet reviderades upp med 1,0 mdkr. Statliga ränteutgifter reviderades lite mer än vanligt till följd av en översyn och har påverkat alla kvartal. Trots upprevidering visade samtliga tre kvartal fortsatt stora underskott.

Helåret 2019 reviderades ner med 2,9 mdkr till ett offentligt överskott på 29 mdkr. Störst revidering noteras för staten rörande skatter och räntor. Åren 2017 och 2018 har reviderats något till följd av utvecklingsarbete utan att ändra bilden av offentliga finanser.

Tidsserie BNP-revideringar

I tabellen nedan redovisas BNP-utvecklingen för de olika kvartalen vid respektive beräkningstillfälle.

Publicerad faktisk volymutveckling för BNP vid olika beräkningstillfällen, första kvartalet 2018 till fjärde kvartalet 2020

År	Beräknings- tidpunkt	Kvartal 1	Kvartal 2	Kvartal 3	Kvartal 4
2018	2018 maj	2,8			
	2018 juli	2,8	3,8		
	2018 sep	2,3	3,0		
	2018 nov	2,9	3,2	1,6	
	2019 feb	2,9	3,0	1,5	1,9
	2019 maj	3,1	2,9	1,4	1,9
	2019 juli	3,1	2,9	1,4	1,9
	2019 sep	3,1	3,3	0,7	2,0
	2019 nov	2,9	3,4	0,7	1,8
	2020 feb	2,9	3,4	0,7	1,7
	2020 maj	2,4	3,1	0,7	1,6
	2020 aug	2,4	3,1	0,7	1,6
	2020 nov	2,4	3,1	0,7	1,6
	2021 feb	2,4	3,1	0,7	1,6
2019	2019 maj	2,1			
	2019 juli	2,1	0,9		
	2019 sep	1,7	0,6		
	2019 nov	1,4	0,5	2,0	
	2020 feb	1,4	0,5	2,3	0,8
	2020 maj	1,8	0,6	2,1	0,5
	2020 aug	1,8	0,6	2,1	0,7
	2020 nov	1,8	0,5	2,3	0,8
	2021 feb	2,0	0,7	2,2	0,7
	2020	2020 maj	0,4		
2020 aug		0,7	-7,3		
2020 nov		0,6	-7,1	-2,5	
2021 feb		0,3	-7,3	-2,4	-1,7